

Maagiaklooster

Kaidi Kangur

Pärnu 2022

Toimetaja: Irene Õmblus
Illustraator: Tõnu Rehela
Kujundaja ja küljendaja: Vallo Hallik

Raamatu sisu eest vastutab autor

© Kõik õigused kaitstud

ISBN: 978-9916-668-31-3

Trükk: MJ Konsult

Hea Tegu kirjastus
www.fil.ee

Proloog: Ohverdus

Punane vari libises läbi öö ning jäi hetkeks kloostri kohale püsima. Oli tuulevaikus ning musta kiiskav klooster seisis kaugel metsast ja küladest, pooleldi mäe sisse imbunud, nõnda et tagumised ruumid jäid rahnude alla. Peauks oli tihkelt kinni tõmmatud ja koputus sellele kõlas kui kellagong. Kriiksudes ja kääksudes avanes viimaks sissepääs ning küünalt hoidev mees vaatas külmal pilgul välja. Tema pikad hallisegused juuksed olid sõlmitud patsi ning must rüü varjas mehe keha, kui ta vahaküünalt üles alla liigutas, et koputajat paremini näha. Ukse taga seisis kergelt küürus mustja habemega vanamees, kes kissitas oma niigi pisikesi silmi ning noogutas rutakalt: „Õige paik, jah? Teid on sama raske leida kui hommikuti mu vuntsiõli,“ ning oma sõnade rõhutamiseks puudutas mees kongus sõrmedega oma vuntse.

Ukse avaja ei sõnanud midagi, vaatas vaid uurivalt ja väikese halvakspeanuga uksele ilmunud külalist, kelle naeratus nüüdseks haihtunud oli. Siis liikus tema pilk pimedusse vanamehe taha – seal seisis kahe rattaga järelveetav vanker.

„Sa pole üksi, vanamees?“

Kõneleja pinges hääl kõlas kajavalt ja selles oli kerge rõõmujoovastus, kui mees küünalt kõrgemale tõstis ning vanatoist mööda astus. Vankris tekkide all võis aimata inimkogu. Patsiga mees nuusutas õhku ning ohkas siis habemiku poole pöördudes: „Oled täna hiljaks jäänud. Me ei saa tseremooniat korraldada enne homset ööd. Sellest on kahju, tänasel oleks olnud eriline tähendus.“ Ta vajus korraks mõttesse ja küsis siis: „Tuled sa homme? Või jääd siia? Ta ei saa kuskile minna, eks?“

Vanamees hirnus suure häälega: „Oh ei, korralikult kinni seotud teine. Peaasi et külm ära ei võtaks.“

Kloostrielanik heitis talle halvaendelise pilgu: „Me ei tee seda mitte lõbu pärast. Kui see on sinu eesmärk, vanamees, siis võid tagasi ronida sinna, kust tulid.“

Mees tõsines kohe ja raputas äkiliselt pead: „Ei-ei, ma lihtsalt ...“ Hetkeks sattus ta kimbatusse. „See lihtsalt ... Oi kurjam, temaga oli vaev! Mina ... mina olen Tvistar muidu.“ Närviliselt suges ta oma habet.

Kloostriasukas ei lasknud külalist pikka aega oma vaatamishaardest lahti. Viimaks ta siiski taganes ning koputas seinal olevat kella. Peaaegu kohe avanes pisike uks, mis viis madalasse ja pimedasse ruumi ning välja astus veel poisiohtu noormees. Tumesinised silmad vaatasid küsivalt kutsuja poole.

„Kvander, väljas vankris on saak, vii see küüni alla. Ja vaata, et ta ikka elus oleks ja ära ei jookseks!“

Punase helgiga juuksepatš hüppas, kui poiss noogutas ning välja astus.

„Nii, Tvistar, astuge siis sisse.“

„Ma ei pannud teie nime tähele?“ alustas Tvistar ettevaatlikult, kui oli ukseavast läbi trampinud.

Järgnes vaikus, milles oli kuulda vaid küünlahoidja jalgade lohistamist, kui ta suures ruumis edasi astus. Hall ei olnud väga pikk, ent see oli avar ning mõlemal küljel uksi täis pikitud. Viimaks seisatas mees ukse kõrval, millel ilutses ronga kujutis. Mees avas ukse, andis küünla Tvistarile ning sõnas: „Ma pole seda öelnud ... Oma nime ... Tihti kutsutakse mind Mardjaks. Siin saab öö mööda saata,“ viipas ta seejärel käega ruumile. „Me näeme veel,“ ning nende sõnade saatel astus Mardja edasi, jättes vanamehe ukse ette kohmitsema.

Küünal kõrvetas näppu. Vandudes astus mees sisse ning sulges enda järel ukse. Toas asetas ta küünla lauale ja istus raudvoodile.

Mardja kõndis halli lõppu, kust viis trepp üles. Trepi taga asus kahepoolsete luukidega ava altarisaali. Mees seisatas musta värvi raske nikerdustega ukse ees, lükkas siis käed ette ning tee suurde ruumi oli avatud.

See paik oli kõrge. Nii kõrge, et laes rippuvate lühtrite juurde sai vaid pika nõorredeliga. Põrand nagises ning mustad pealiskattekiivid olid kohati kaetud küünlarasvaga. Ruum oli ringikujuline ning selle keskel asus altar. Praegu ilutses sellel vaid üks lõhnav vahaküünal. Mõned patside ja rüüdega inimkogud kõndisid ning tegid ettevalmistusi eelseisvaks ööks.

„Kes oli, Mardja?“ küsis keegi lähedalt.

Siseneja vastas ringi pööramata: „Homme öösel tuleb meile tööd. Ütlesin talle, et täna on juba hilja, kuma kadus. Vanamehel pole aimugi, et homme on meie teenistuses.“

„Väga hea.“ Üleni must kogu väljus varjudest. „Ja tüdruk?“

„Küünis.“

Kvander oli külmaga harjunud. Alati oli tema see, kes saadeti pimedas välja. See kord oli aga midagi sootuks erist – iial varem polnud noorele õpipoisile nõnda tähtsat ülesannet usaldatud. Põhjuseks võis muidugi olla ka see, et ta juhtus lihtsalt kõige lähemal olema. Sellele mõtlemata kiirustas poiss vankrit küüni alla vedama. Oli juba nõnda pime, et isegi hämarusega harjunud silmadega suutis ta koperdada, kuid oma sihtkohta jõudis ta siiski kärmelt. Sisenedes läitis ta laterna, seejärel ligines vankrile, täpsemalt selles lebavale kogule. Poiss vinnas keha sülele ning viis selle taarudes küüni alla, ise raskelt puhkides.

Kostus summutatud mõmin. Kvander haaras tekil otsast kinni ning pakkis selle lahti. Tema ees lamas kinni seotud käte, jalgade ja suuga tüdruk, kes üritas meeletlikult midagi öelda. Ta noogutas ja raputas pead, mustad juuksed segamini, rohelised silmad kitsast näost välja kiirgamas.

„Kuss,“ pani poiss sõrme suule ja vaatas ringi. Kedagi polnud läheduses. Siis heitis ta pilgu uuesti tüdruku poole. Viimane vaatas teda vihkava pilguga ega lõpetanud mõmisemist. Kvander raputas pead, ent kükitas siiski ning eemaldas tropi tüdruku suust. Selle peale pressis tüdruk huuled kinni ning vaikus.

„Mida sa öelda tahtsid?“ kõlas poisi rabe madal hää veidi väsinult.

„See neetud vanatoi! Tead, et tema mõtted tiirutavad ainult vara ümber? Ja mina peaksin olema vahend! Või veel!“ Tüdruk naeratas järsku salakavalalt ning puuris pilguga Kvanderit. Seejärel ta jätkas: „Täna öösel ma põgenen.“

„Tõesti? Ja kuidas küll?“ Kvander ei vaadanud tüdruku poole.

„Aga sina seod mu lahti, eks ole?“ Nüüd oli poisi tähelepanu tüdrukul. „Sina seod mu lahti, sest mul on üks saladus rääkida, kas tead.“

„Ega ei tea küll, tüdruk. Ja kui sa arvad, et miski mu meelt muudab, siis eksid. Mulle on tehtud ülesandeks vaadata, et sa just nimelt ei põgeneks.“

Tüdruk kirtsutas nina ning oli ilmselgelt ametis mõtte-tegevusega. Siis löid ta silmad taas helkima. „Aga teeme nii, et kõigepealt kutsud sa mind nimepidi.“

Poiss ei vastanud.

„Kuuled, ma räägin sinuga!“

„Mul pole mitte mingit kohustust vastu rääkida. Mina olen siin maagiati õppimas.“

„Maagiati? Või veel! Tühipaljad väekurgud deemonit kummardamas, vaat mis!“

„Vaata ette, sa räägid asjadest, millest sul aimugi pole, tüdruk!“ kihvatas Kvanderis äkitselt.

„Mul on nimi olemas, kas tead! Alethe. Tahad siis rohkem teada, jah?“ Alethe nihkus kehaga vääneldes lähemale. „Sina pole ju selline nagu nemad, eks?“

„Ma annaksin kõik, et olla nõnda võimas,“ viskas Kvander järsult. „Ma ei allu su keelutustele, sa oled vajalik. Kuni homse õhtuni igatahes.“

„Ja mitte ööni? Ma mõtlesin, et ikka ööni. Pealegi, miks mitte täna? Teil on mingi muu plaan, jah? Kogu sellel neetud kloostril. Miks seda üldse kloostriks kutsutakse, ah? Kust säherdune sõna veel pärit on? Sa võid mulle rääkida, päriselt.“ Tüdruk sirutas end nõnda, et ulatus poisile kõrva sosistama. „Kui sa mind vabaks ei lase, siis olen ma ju nagunii varsti surnud. Mis vahet seal siis on?“

„Sa suhtud oma surma liiga ükskõikselt. Ma ei vasta ühelegi sinu küsimusele, plika. Üldse peaksin sulle tropi uuesti suhu pistma ja tagasi minema. Mul ei ole käsku siia jääda, nii et minu pärast võid iseenda peas edasi lobi-seda, kui muidu rahu ei saa.“

Poiss tegi juba liigutuse, et oma ähvardus teoks teha, kuid Alethe pörkas tagasi. Kvander peatus ning vaatas tüdruku silmadesse. Nendes oli tekkinud järsku nii kohutav hirm, et poisi põlved jõnksatasid ning ta istus uuesti tüdruku kõrvale. Mitu minutit istusid nad nõnda vaikides, kuni Kvander valjult neelatas.

„Ma ei taha üksi olla.“ Tüdruk peaaegu sosistas seda, vaadates vaid punkti enda ees. „Palun, ma ei taha.“ Nüüd keeras ta end poisi poole. „Ma ei taha surra, aga veel vähem tahan ma üksi olla. Mõelda, et see on tõepoolest mu viimane öö siinses maailmas.“

Kvander heitis pilgu eemale. Ta ei tahtnud näha seda kurbust, mis, kui ta poleks olnud nõnda kindlameelselt eesmärgile suunatud, oleks ta juba ammu pannud tüdrukut vabastama.

„On seal siis teisigi maailmu?“ päris ta selle asemel kiirelt vaikuse katkestamiseks ja teema muutmiseks.

„Sa teaksid seda, kui tõepoolest maagiati õpiksid. Muidugi seda, mis pärast surma saab, ei tea minagi. Ma tean päris palju asju, kas tead.“ Alethe naeris rõõmutult ja vajus hetkeks mälestustesse.

„Mida sa sellega mõtlesid, et see pole päris maagia?“

Kvander vaatas oma käsi. Kurbus kogu olukorra üle oli ta endasse haaranud, aga ta ei saanud ju midagi teha. Ei saanud ju?

„Teeb see sulle tõesti muret või räägid niisama?“

„Ei. Tähendab, jah. Sa ... sa tead, ma tõesti ei saa ju midagi teha, eks?“

„Sa ootad minult kinnitust? Et mina su südametunnistuse piinu leevendaks?“ nähvas tüdruk kiirelt vastu. See järel vabistas ta õlgu ning jätkas rahulikult: „Sa pole siin vist kaua olnud?“

„Paar aastat,“ vastas poiss tärkava uhkusega hääles.

„Ja arvad, et tead päris palju, eks?“ Alethe silmad puurisid Kvanderisse.

Poiss oleks hea meelega taas kõrvale vaadanud, koguni ära läinud, aga kaastunne ja tüdruku hirm hoidsid teda endiselt paigal. Ta ei tahtnud kuulda neid küsimusi, nagu oleks tüdruk olnud midagi hoopis enamat kui ...

„Sa eksid, kui arvad, et siin pole maagiat. See on igas kivil, maapinnas, kõikjale imbunud. Mägi õhkab seda igal ööl.“

„Ja sa oled kindel, et see on see õige maagia?“

„Mitmeid neid siis veel on?“

Tüdruk vaikus. Seejärel ta ohkas: „Seo mu käed lahti, siis räägin.“

„Ei.“

„Palun?“

Taas vaatasid need silmad nii sügavale tunnete tasan-dile, et Kvanderil tuli korra õhust puudu. See paik oli tema kodu juba enne siiatulekut ning ta ei tahtnud kuulda lugusid, mis sisemuse pööritama oleksid pannud. Pealegi – ta teadis, et poleks tüdruku juttu nagunii uskunud.

„Ma ei saa ja kuskile minna, kui mu jalad on seotud ja sina valvad, eks? Pealegi, kuhu mul olekski minna, see koht on nii üksildane. Ja väljas on pime. Ja külm. Ma külmuksin kindlasti surnuks.“

Kvander vaatas teda ning äkilise otsuse ajel otsis salastakust noa ning vabastas tüdruku käed. Olgu, ta ei usu teda mitte mingil juhul, aga see oli Alethe viimane õõ ja sama hästi võis ta ju tüdrukule seda rõõmu pakkuda.

„Aitäh!“ Alethe hõõrus oma käsi ja naksutas sõrmi. „Ma ei uskunud tegelikult, et sa seda teed.“

„Noh, loe seda minu lahkumiskingiks!“ irvitas poiss, ent tema silmad jäid kurvaks.

„See oli valus, kas tead.“ Tüdruk naeratas.

„Kuidas selle looga siis jääb?“ kiirustas Kvander teda takka, et täita uuesti tekkinud pingelist vaikust.

Alethe pani käed sõrmseongusse, vaatas poisi poole ja naeratas, korra hambaid paljastades, nõnda et üheks hetkeks näis tema kitsas nägu olevat pooleldi täis neid-samu hambaid.

„Maagiat ei ole mitut liiki, kui sa oma küsimusega seda silmas pidasid. See on tegelikult kõikjal, mitte ainult siin. Sinu enda sees on see aga kõige lähemal.“

„Miks sa siis ennast ise ei vabastanud?“

„See ei tööta nõnda. Mina pole seda kunsti kunagi õppinud. Oskajaid pole enam peaaegu üldse alles. Tõelisi maage, kes suudavad luua kunsti, mis muudab inimeste südameid, paneb looduse painduma ja hingama – neid ei ole. Seal on vahe, kas maagia on alistatud või hingab vabalt. Sellest sõltub tema loomus, tema soovid ja teened. Siin kummardatakse vaid deemonid ning vastutasuks on toredad võlutrikid. Mõnes mõttes mõjusad, tõesti, aga mitte kunagi vabad. Maagia voolab kõikjal ja seeläbi on seda võimalik ka ükskõik kus juhtida. Kõikjale. Aga selleks peab ta andma sulle loa. Sellised inimesed, kes on saanud loa ja oskavad sellega ka midagi peale hakata, on välja suremas. Võib-olla juba ongi välja surnud.“

„Kas seda ise ka õppida saab?“ päris elavalt tüdruku sõnu kuulanud Kvander.

„Ma ei tea. Miks sa minu käest küsid? Sina oled ju maagiakloostri.“ Tüdruk vajus äkitselt kõssi ning hoidis

kättega oma põlvedest kinni. „See ei tööta nii lihtsalt,“ lisas ta hetke pärast pehmemalt, „see kunst pole ilmaasjata väljasuremas.“

Poiss vangutas pead. „Ma vist ikka ei usu sind.“

„Minu poolest võid mida tahes uskuda, nagu see mulle enam korda läheks.“

„Miks sa mulle siis üldse rääkisid?“ Kvander ütles seda rohkem iseendale, kuid miski tema küsimuses muutis Alethe tähelepanelikuks.

Tüdruk tõstis pea. „Kindlasti mitte selleks, et su mõistust avardada. Ilmselgelt.“

„Aga maailmad?“ otsustas poiss seda teemat hetkel rohkem mitte torkida.

„Mis maailmad?“

„Sa ütlesid, et neid on mitmeid ja ...“

„Ja sina kohemaid usud kõike, mida ma räägin?“ Tüdruk itsitas taas. Ja jälle oli naerus kurb noot, mis ei jäänud Kvanderi kõrvadel kuulmata.

„Võib-olla ma ei taha kõnelda. Võib-olla tahan ma öö lõhna tunda. Heinte lõhna. Kas tead, alati kui ma teadsin, et pean edasi minema ning midagi maha jätma, tekkis järsku armastus. Praegu seda pole. Ausalt, ma vihkan Tvistarit ja ma vihkan seda kohta. Ma vihkan isegi sind.“ Ta sõnas seda nõnda rahulikult, et sõnade ja hääletooni kontrastsus virutasid taas Kvanderi kõhtu valusa hoobi. Oli see õige? Aga tema ei saanud ju midagi muuta?

„Ära muretse, ma ei süüdistas sind. Sa pole oma nime öelnud,“ ütles tüdruk aegamisi.

„Kvander. On sel tähtsust?“

„Mõtled, et minu jaoks? Ei, küllap vist enam mitte. Aga nimel on alati mingi tähtsus. Täpsemalt selles, kuidas sa ise sellesse suhtud. Aga räägi, kuidas sa siia jõudsid, Kvander?“

Tüdruku silmad olid väsinud, kuid neis oli endiselt kerge huvi ja iga tema näojoon avaldas soovi edasi lükata

paratamatut. Ja Kvander rääkis. Rääkis nõndakaua, kuni nad mõlemad vajusid rahutusse jahedasse unne. Ta kõneles oma perest, kes oli tapetud, kui sõdalased läbi küla sõitsid; rääkis esimesest päevast maagiakloostri, kui ta pidi ridamisi katseid sooritama, ja sellestki, kuidas mõned, kes temaga koos olid, samal ajal teadmata kadunuks jäid või surma said; kõneles esimesest ohverdusest, mille tunnistajaks ta oli olnud; kuidas ta end peitnud oli, et enneaegselt midagi sellist näha; kuidas altar oli täis ohvrite verd ja sulanud küünlavaha. Ta rääkis, et oskab juba mõtte jõul küünalt süüdata, kuidas see ta arutult õnnelikuks tegi, kuid samas ka tühjaks, sest kogu tema energia oli kulunud tule läitmisele. Ta rääkis tumedatest mõtetest, mis teda painamas käisid, ning valust, mis uinuda ei lasknud. Ja siis, just esimeste koidukiirte ajal, jäi ta magama.

Alethe vaatas enda kõrval magavat poissi ja nihkus tasakesi eemale. Tüdruku käed olid vabad. Aeglaselt ja vaikselt sirutas ta sõrmed muldpõrandale jäänud noa järele ning lõikas nõõrid, mis tema jalgu sidusid, lahti. Kes ometi on nii rumal, et vangi käed lahti seob? Korraks vaatas ta veel poisi poole, seejärel hiilis uksest välja ning piilus õue. Valge oli. Liiga valge. Ta oleks pidanud varem põgenema, kasvõi Kvanderile millegagi virutama. Ent väljas polnud veel näha kedagi ning tüdruk otsustas riskida. Ta oleks ju võinud leida endale peidupaiga, aga varem või hiljem oleks keegi ta leidnud. Ja Alethe teadis liialt hästi, et kloostri asukatel, väekurkudel, oli tundlik meel, ükskõik millisel moel nad selle siis saanud olid. Väsinud jalgadel, kuid kogu jõudu kokku võttes jooksis ta mäest eemale.

Kvander ärkas, kui Mardja talle jalaga virutas.

„Sa lasid tüdrukul põgeneda!“

„Mida? Ta oli just siinsamas ju,“ hüppas poiss ehmunult püsti.

„Ega ikka ei ole küll. Sinu õnneks jäi ta vahele.“ Mardja vaatas teda pika pilguga. „Karistus peab ootama, ööks on vaja kõik ette valmistada. Ja ära loodagi, et sa niipea mõne tähtsama ülesande saad!“

Õhtu saabus koos uduga. See oli aga nõnda hõre, et noorkuu paistis siiski selgelt. Kvander peatus korraks ning nägi tähtkuju, mida ta enda jaoks oli alati Maagiks nimetanud. Selle tegelikust nimest polnud tal aimugi. Aga võib-olla polnud tal millestki aimu. Poiss oli endiselt Alethe peale vihane, et viimane tema usaldust oli kuritarvitanud, aga veel rohkem oli ta pahane enda peale, et oli tüdruku käed lahti sidunud. Lolluse tipp! Ta üritas mõtteid peast välja visata. Saabuv tuul aitas sellele täiuslikult kaasa. Ka õhk selgines ja enne punast kuma saabus vaikus.

Selleks ajaks kogunes suurem osa inimestest altari ruumi. Kvander astus end varju hoides tagaplaanile ja tänas õnne, et tal lubati siiski tseremooniast osa saada. Ruum oli täis süüdatud küünlaid, ent lühtrites polnud neist ühtegi. Meister hoidis mõlemas käes vahaküünalt, tõstis need kõrgele pea kohale ning lagi avanes – nende kohal oli taevas. Punane kuma juba lähenes. Seekord olid selles mustjaslillad keeled ning hajusad udutriibud.

„Tooge ta sisse,“ sõnas meister oma kõmiseval häälel, mis pörkas ühelt kiviseinalt teisele.

Ruum värvus mustaks, kui Alethe sisse talutati. Kvander vaatas tema poole ja tüdruk nägi seda. Mingil viisil õnnestus tal end vangistajatest lahti rebida ning poisist kinni haarata. Meeletud, hirmu täis silmad puurisid tema sisse. Tüdruk naaldus kiirelt poisi poole ja sosistas talle kõrva: „Ma olen varsti laip, aga olgu ma neetud, kui lasen neil saada, mida nad tahavad. Ma teen sulle teene, nārune poiss, kutsu seda mu lahkumiskingiks. Mul on endiselt valik. Isegi surmas saame me valida. Sulle räägin ma tõtt! Kuula! Kuuled? Ainult sulle räägin ma tõtt, mitte

keegi teine ei saa mitte midagi. See on minu valik.“ Juba klammerdusid valvurite jäised sõrmed tema külge, kui ta veel viimased sõnad peaaegu hüüdis: „Pea meeles, tõelisel maagial on võime muuta tervet maailma!“ Siis hammustas ta poisi kõrva ning tüdruk tõmmati tagasi rajale, mis viis altari ette.

Oli ka täpselt õige aeg. Taevas peade kohal tõmbus korraks kõikeneelavalt pimedaks, et siis verevalt punasena põlema lahvatada. Tuli valgustas kogu ruumi ning küünlad kustusid, et kohe uuesti kõrgema leegiga süttida. Mustade seinte graveeringutelt astusid välja poolläbipaistvad kujutised. Võlvid olid täis vihast ja valust moondunud nägusid.

Meister astus altari ette, kuhu oli raudadega kinnitatud Alethe. Hetkel, mil mees pea tõstis, kustusid küünlad. Mees sirutas käed ette, peopesad ülespoole suunatud, ning vajus põlvili, pea endiselt kuklas. Siis vallandus ta huultelt kõrge ulguv hää, mis vajus üha madalamaks ja madalamaks, kuni hammaste vahelt veeresid sõnad, iga tähte hoolikalt rõhutades. Meistri sõrmed pigistasid kramplikult õhus midagi, mis ennast ei ilmutanud. Sõnad rajasid endale teed läbi altariruumi, läbi selle kohal asuvate kõrguste ja selle all tuksuvate maavõngete:

*Tuli verest, tuli verest,
verest võrsunud me soovid!
Tule verest, tule verest,
tõuse!
Neela hinge, neela tuld,
neela verekörvetust!
Võta vastu ohver, palve,
näita meile oma palet,
maagiat, ettekuulutust!
Kingi võim, kingi võim,
surmast ärka, kunst must!*